

Одеська обласна організація

Інформаційний бюлетень

№29

Грудень 2024 рік

**ДЕРЖБЮДЖЕТ НА 2025 РІК
ДЛЯ ОСВІТЯН**

28 листопада 2024 року Президент України підписав законопроект за №12000 «Про Державний бюджет України на 2025 рік», який набере чинності з 01.01.2025.

Державний бюджет України - це основний фінансовий план країни, показники, якого впливають на соціальні та страхові виплати, такі як:

- мінімальна зарплата;
- прожитковий мінімум;
- рівень забезпечення прожиткового мінімуму.

Мінімальна заробітна плата

Розмір мінімальної зарплати з 1 січня 2025 року і на весь рік буде таким самим, як з квітня 2024 року:

Показник	Розмір, грн	
	місячний	погодинний
Мінімальна заробітна плата: з 01.04.2024	8000,00	48,00
з 01.01.2025	8000,00	48,00

Нагадаємо, мінімальна заробітна плата – це встановлений законом мінімальний розмір оплати праці за виконану працівником місячну (годинну) норму праці.

Мінімальна зарплата у 2025 році не змінюється, однак Держбюджет 2025 збільшує розмір максимальної величини бази нарахування [ЄСВ](#). Цей показник замість 15 розмірів мінімальної зарплати (120000 грн) у 2024 році становитиме 20 розмірів мінімальної зарплати (160000 грн) у 2025 році. Також потрібно це врахувати у кошторисі на 2025 рік за КЕКВ 2120 «Нарахування на оплату праці».

Прожитковий мінімум на одну особу з розрахунку на місяць

Прожитковий мінімум – вартісна величина достатнього для забезпечення нормального функціонування організму людини, збереження його здоров'я набору продуктів харчування, а також мінімального набору непродовольчих товарів та мінімального набору послуг, необхідних для задоволення основних соціальних і культурних потреб особистості (ч. 1 ст. 1 Закону України «Про прожитковий мінімум» від 15.07.1999 № 966-XIV).

На жаль, залишилось лиш визначення цього терміну, адже показник за своїм розміром взагалі втратив економічну сутність, він не відповідає фактичному рівню потреби для задоволення основних потреб особистості, особливо у нинішній час.

Державний бюджет 2025 року орієнтований на оборону країни, тож соціальні стандарти не в пріоритеті. Розмір прожиткового мінімуму

заморозили на рівні січня 2024 року, а рівень забезпечення прожиткового мінімуму підвищили на 5% для працездатних осіб та дітей. Наведемо у таблиці нижче, які показники визначили бюджетом 2025 щодо прожиткового мінімуму та його рівня забезпечення.

Прожитковий мінімум і рівень його забезпечення у 2025 році

Категорія соціальних та демографічних груп населення	Прожитковий мінімум, грн	Рівень забезпечення прожиткового мінімуму, %	Сума прожиткового мінімуму з врахуванням рівня забезпечення, грн (січень-грудень)
Працездатні особи	3028,00	60	1816,80
Діти, віком: до 6 років	2563,00	145	3716,35
від 6 до 18 років	3196,00	145	4634,20
від 18 до 23 років (повнолітні), за умови продовження навчання	3028,00	145	4390,60
Особи, які втратили працездатність, а також особи з інвалідністю	2361,00	100	2361,00

Рівень забезпечення прожиткового мінімуму застосовують для призначення допомоги відповідно до Закону України «Про державну соціальну допомогу малозабезпеченим сім'ям» у відсотковому співвідношенні до прожиткового мінімуму для основних соціальних і демографічних груп населення.

Також цей показник застосовують для визначення права на звільнення від плати за харчування дитини у державних і комунальних закладах дошкільної освіти. Однак, як визначає Держбюджет 2025, рівень забезпечення прожиткового мінімуму у 2025 році не збільшується для визначення права на звільнення від плати за харчування дитини у державних і комунальних закладах дошкільної освіти.

Містить бюджет 2025 показники прожиткового мінімуму для працездатних осіб, які застосовують для визначення базового розміру посадового окладу судді, працівників інших державних органів, оплата праці яких регулюється спеціальними законами, а також працівників податкових і митних органів, прокурорів окружної прокуратури. У 2025 році як і в попередніх роках ці посадові оклади не підвищуватимуть.

Крім того, зазначено, що прожитковий мінімум для працездатних осіб застосовується для визначення:

- базового розміру окладу судді - 2102 грн;
- посадових окладів працівників інших державних органів, оплата праці яких регулюється спеціальними законами, а також податкових і митних органів - 2102 грн;
- посадового окладу прокурора окружної прокуратури - 1600 грн.

Державний бюджет на 2025 рік - це виважене стратегічне рішення, побудоване на чітких пріоритетах: оборона держави, підтримка громадян та відновлення економіки.

Пріоритет № 1 - безпека і оборона

У 2025 році буде спрямовано 26,3% ВВП країни на безпеку та оборону, адже це ключовий пріоритет.

Соціальний захист

На соціальний захист громадян передбачено 420,9 млрд грн, що охоплює підтримку пенсіонерів (зокрема індексацію пенсій з 1 березня 2025 року), малозабезпечених сімей та осіб з інвалідністю.

Підтримка ветеранів

На підтримку ветеранів війни у 2025 році передбачено 10,5 млрд грн, з яких 2,9 млрд грн спрямовано на фінансування фахівців із супроводу, 1,7 млрд грн - на ментальну, фізичну та психологічну реабілітацію і професійну адаптацію ветеранів, 348 млн грн - на програми Українського ветеранського фонду. У рамках РІМ додатково виділено 4,9 млрд грн на Публічні інвестиційні проекти, включаючи будівництво житла для ветеранів.

Освіта

На освіту заплановано спрямувати 198,9 млрд грн. Фінансування покриє видатки на зарплати вчителям у розмірі 103,2 млрд грн, 12 млрд грн на доплати вчителям, закупівлю підручників для школярів (1,4 млрд грн), гранти на вищу освіту - 28 млрд грн. У межах РІМ додатково виділено 11,8 млрд грн на модернізацію та покращення матеріально-технічної бази навчальних закладів та облаштування укриттів для безпеки учнів.

Уряд затвердив зміни до формули розподілу освітньої субвенції до серпня 2025 року

Кабінет Міністрів України вніс зміни до формули розподілу освітньої субвенції між місцевими бюджетами й затвердив **розподіл на січень–серпень 2025 року**. Постанову «Деякі питання розподілу освітньої субвенції на 2025 рік» затверджено 5 грудня 2024 року.

Розподіл субвенції на вересень–грудень 2025 року буде проведено після запуску й оновлення даних щодо кількості учнів в Автоматизованому інформаційному комплексі освітнього менеджменту (АІКОМ) 2.0.

Освітня субвенція — це основне джерело заробітної плати педагогічних працівників у закладах загальної середньої освіти. Вона

надходить з державного бюджету місцевим бюджетам, з яких виплачують зарплати вчителям.

Серед основних змін у формулі розподілу субвенції:

- для розрахунку освітньої субвенції на січень–серпень 2025 року використано дані про кількість учнів усіх типів закладів загальної середньої освіти на 1 листопада 2024 року;
- до майбутнього розрахунку освітньої субвенції з 1 вересня 2025 року буде враховано кількість учнів комунальних і приватних закладів загальної середньої освіти з кількістю учнів 45 осіб і більше. Це рішення не стосується початкових і спеціальних шкіл (в останніх вчатьс я учні з особливими освітніми потребами).

Рішення уряду стимулюватиме місцеві органи самоврядування до оптимізації шкільної мережі, що сприятиме здобуттю учнями якіснішої освіти в більших школах, які, як правило, ліпше оснащені навчальним обладнанням та забезпечено вчителями з усіх навчальних предметів.

У школах, у яких навчається менш як 45 учнів, класи можуть не утворювати, або в одному класі вчатьс я 5–6 учнів. Це призводить до того, що діти не отримують належного рівня взаємодії одне з одним, не навчаютьс я одне в одного й не бачать прикладів для наслідування.

Окрім того, зазвичай такі школи не забезпечено вчителями повною мірою. Також часто вчителі не можуть набрати достатню кількість годин зі свого профільного предмета, щоб отримувати достатню зарплату, тому в таких школах є практика викладання деяких предметів непрофільними учителями. Це все впливає на зниження якості освіти в селах, про що свідчать результати ЗНО (НМТ) та міжнародного дослідження PISA.

Новації у дошкільних закладах освіти

Новий Закон України «Про дошкільну освіту» від 06.06.2024 № 3788-IX (далі – Закон № 3788) чинний, але в дію його мали ввести 07.07.2025. Держбюджет 2025 пришвидшує цей термін, цей закон вводиться в дію з **01.01.2025**.

Відповідно з 01.01.2025, зокрема, зміниться норма педагогічного навантаження (безпосереднє здійснення освітнього процесу з вихованцями). Робочий час педагогічного працівника включає час, необхідний для здійснення ним освітнього процесу з вихованцями, а також виконання методичної, організаційної роботи та іншої педагогічної діяльності, передбаченої трудовим договором.

Тривалість робочого часу педагогічних працівників на тиждень на одну тарифну ставку становить:

- 35 годин – для керівника, вихователя-методиста, соціального педагога, асистента вихователя;
- 30 годин – для вихователя, практичного психолога та інших педагогічних працівників.

Норма педагогічного навантаження педагогічного працівника закладу дошкільної освіти становить (годин на тиждень):

- 25 – для вихователя, інструктора з фізкультури;
- 24 – музичного керівника;
- 20 – практичного психолога, вчителя-дефектолога, вчителя-логопеда;
- 18 – керівника гуртка (студії, секції тощо), вчителя.

Сплануйте видатки на оплату праці педагогічних працівників закладів дошкільної освіти з урахуванням новацій, оскільки Державний бюджет на 2025 рік та Закон № 3788 наберуть чинності з 01.01.2025.

ЦК Профспілки звернувся до міністерства освіти і науки України щодо надання роз'яснень і рекомендацій про запровадження положень даного Закону. Очікуємо.

Зупинені гарантії в закладах освіти, наукових установах

У далекому 2018 році з'явилась гарантія, що посадовий оклад педагогічного працівника найнижчої кваліфікаційної категорії встановлюється в розмірі трьох мінімальних заробітних плат. Посадовий оклад педагогічного працівника кожної наступної кваліфікаційної категорії підвищується не менше ніж на 10%. Та цю гарантію щорічно відтерміновували, а на 2025 рік Держбюджет 2025 її дію **зупинив**. Те ж саме стосується і посадових окладів науково-педагогічних працівників.

Науковим працівникам державних наукових установ (закладів вищої освіти) держава гарантувала встановлення ставок (окладів) виходячи з розрахунку посадового окладу молодшого наукового співробітника на рівні не нижче одинадцяти прожиткових мінімумів для працездатних осіб, розмір якого встановлено законом на 01.01.2020. Однак Державний бюджет 2025 і дію цієї гарантії **зупинив** на 2025 рік.

Після повномасштабного вторгнення в Законі України «Про освіту» від 05.09.2017 № 2145-VIII з'явилась окрема стаття (57-1) щодо державних гарантії в умовах воєнного стану, надзвичайної ситуації або надзвичайного стану.

Одна з гарантії – на час особливого періоду зберігали місце роботи, середній заробіток, виплачували стипендії та інші виплати, передбачені законом, здобувачам освіти, працівникам закладів освіти, установ освіти, наукових установ, зокрема тим, які в умовах воєнного стану, надзвичайної ситуації або надзвичайного стану в Україні чи окремих її місцевостях були вимушені змінити місце проживання/перебування, залишити робоче місце, місце навчання, незалежно від місця їх проживання/перебування.

Державний бюджет на 2025 рік частково зупинив дію цієї гарантії – у 2025 році на час особливого періоду **не зберігатимуть середній заробіток працівникам закладів освіти, установ освіти, наукових установ.**

Наука

На фінансування науки передбачено 14,5 млрд грн, що спрямовано на підтримку дослідницьких проектів, модернізацію наукової інфраструктури та гранти для пріоритетних досліджень. Особливу увагу буде приділено розробкам у сфері оборонно-промислового комплексу та енергетичній безпеці.

*Підготувала завідувач відділу соціально-економічного захисту працівників
Валентина ПОДГОРЕЦЬ, тел. 0676544235.*